

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. นายบรรเจิด กลิ่นจันทร์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2
อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. นายเกษม ฟุ้งกิตติกุล ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2
อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. นายดิเรก ศรีมาลี ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2
อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
4. นายชนัด ชัยชนะ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2
อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
5. นางสาว วิริยภาพ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2
อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ภาคผนวก ข

แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์
สำหรับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

คำชี้แจง แบบประเมินนี้มีจุดประสงค์ตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อจะได้ปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ ชัดเจนยิ่งขึ้น ขอให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตรงกับความคิดเห็นของท่าน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะสิ่งที่ต้องปรับปรุง

- + 1 หมายถึง เห็นด้วยกับรายการที่กำหนด
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่กับรายการที่กำหนด
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับรายการที่กำหนด

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+ 1	0	- 1	
1. สารที่ควรเรียนรู้				
1.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง				
1.2 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน				
1.3 มีประโยชน์ต่อผู้เรียน				
1.4 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน				
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง				
2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร				
2.2 ครอบคลุมทักษะการเรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ				
2.3 ภาษาที่ใช้ชัดเจน				
2.4 สามารถนำไปปฏิบัติได้				

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+ 1	0	- 1	
3. กิจกรรมการเรียนการสอน				
3.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง				
3.2 สอดคล้องกับเนื้อหา				
3.3 เหมาะสมกับเวลาเรียน				
3.4 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน				
3.5 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม				
3.6 เน้นทักษะกระบวนการคิดและปฏิบัติ				
4. สื่อการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับสาระที่ควรเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอน				
4.2 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน				
4.3 กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน				
4.4 ใช้ง่าย สะดวก และปลอดภัย				
5. การวัดผลและประเมินผล				
5.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง				
5.2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมกิจกรรมการเรียนการสอน				
5.3 เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน				

ภาคผนวก ก

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียน

คำชี้แจง แบบประเมินนี้มีจุดประสงค์ตรวจสอบคุณภาพของแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียนของผู้เรียนเพื่อจะได้ปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น ขอให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตรงกับความคิดเห็นของท่าน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะสิ่งที่ต้องการปรับปรุง

- + 1 หมายถึง เห็นด้วยกับรายการที่กำหนด
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่ับรายการที่กำหนด
 - 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับรายการที่กำหนด

รายการ	ระดับความเห็น			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+ 1	0	- 1	
1. คุณลักษณะที่สังเกตสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง				
2. คุณลักษณะที่สังเกตเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน				
3. รายการที่สังเกตครอบคลุมตามกำหนดไว้ในจุดประสงค์การเรียนรู้				
4. รายการสังเกตแต่ละด้านครอบคลุมและเหมาะสม ดังนี้				
4.1 พัฒนาการด้านร่างกาย				
4.2 พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ				
4.3 พัฒนาการด้านสังคม				
4.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา				
5. มีเกณฑ์พิจารณาที่เหมาะสม				
6. มีเกณฑ์การตัดสินคุณภาพที่เหมาะสม				

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+ 1	0	- 1	
7. ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย				
8. สามารถนำไปใช้สังเกตคุณลักษณะผู้เรียนได้จริง				

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ภาคผนวก ง

แบบสังเกตพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

คำชี้แจง แบบประเมินนี้มีจุดประสงค์ตรวจสอบคุณภาพของแบบสังเกตพฤติกรรม
ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนเพื่อจะได้ปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น
ขอให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตรงกับความคิดเห็นของท่าน
พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะสิ่งที่ต้องการปรับปรุง

- + 1 หมายถึง เห็นด้วยกับรายการที่กำหนด
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่กับรายการที่กำหนด
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับรายการที่กำหนด

รายการ	ระดับความเห็น			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+ 1	0	- 1	
1. คุณลักษณะที่สังเกตสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง				
2. คุณลักษณะที่สังเกตเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน				
3. รายการที่สังเกตครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์การวิจัย				
4. รายการสังเกตแต่ละด้านครอบคลุมและเหมาะสม ดังนี้				
4.1 พัฒนาการด้านร่างกาย				
4.2 พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ				
4.3 พัฒนาการด้านสังคม				
4.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา				
5. มีเกณฑ์พิจารณาที่เหมาะสม				

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
6. มีเกณฑ์การตัดสินคุณภาพที่เหมาะสม				
7. ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่าย				
8. สามารถนำไปใช้สังเกตคุณลักษณะ ผู้เรียนได้จริง				

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ภาคผนวก จ

แบบสังเกตพฤติกรรมความก้าวหน้าทางการเรียน

คำชี้แจง แบบประเมินนี้มีจุดประสงค์ตรวจสอบคุณภาพของแบบสังเกตพฤติกรรม
ความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียนเพื่อจะได้ปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ชัดเจน
ยิ่งขึ้น ขอให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตรงกับความคิดเห็นของท่าน
พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะสิ่งที่ต้องการปรับปรุง

- + 1 หมายถึง เห็นด้วยกับรายการที่กำหนด
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเห็นด้วยหรือไม่กับรายการที่กำหนด
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับรายการที่กำหนด

รายการ	ระดับความเห็น			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+ 1	0	- 1	
1. คุณลักษณะที่สังเกตสอดคล้องกับ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง				
2. คุณลักษณะที่สังเกตเหมาะสมกับวัยของ ผู้เรียน				
3. รายการที่สังเกตครอบคลุมตาม กำหนด ไว้ในจุดประสงค์การเรียนรู้				
4. รายการสังเกตแต่ละด้านครอบคลุมและ เหมาะสม ดังนี้				
4.1 พัฒนาการด้านร่างกาย				
4.2 พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ				
4.3 พัฒนาการด้านสังคม				
4.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา				

รายการ	ระดับความคิดเห็น			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+ 1	0	- 1	
5. มีเกณฑ์พิจารณาที่เหมาะสม				
6. มีเกณฑ์การตัดสินคุณภาพที่เหมาะสม				
7. ภาษาที่ใช้ชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถ				
นำไปใช้สังเกตคุณลักษณะผู้เรียนได้จริง				

ภาคผนวก จ

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่าง
การใช้แผนการจัดประสบการณ์

คำชี้แจง โปรดกรอคะแนนลงในช่องเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างการใช้แผน
การจัดประสบการณ์ตามความเป็นจริงมากที่สุด เกณฑ์การสังเกตพฤติกรรมแบ่งเป็น
5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ระดับพฤติกรรมปฏิบัติได้ดีมาก
- 4 หมายถึง ระดับพฤติกรรมปฏิบัติได้ดี
- 3 หมายถึง ระดับพฤติกรรมปฏิบัติได้ปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับพฤติกรรมปฏิบัติได้พอ
- 1 หมายถึง ระดับพฤติกรรมปฏิบัติไม่ได้เลย

ภาคผนวก ข

แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์
และความก้าวหน้าทางการเรียนสำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 3-4 ปี
แผนการจัดประสบการณ์ที่ 1

หน่วย เด็กดี

เรื่อง หนูทำได้

สาระที่ควรเรียนรู้

1. หน้าที่เด็ก
2. กิจวัตรประจำวัน
3. ระบายสีภาพเพศของตัวเอง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองได้
2. พัฒนากล้ามเนื้อเล็ก
3. พัฒนาประสาทสัมผัสทั้งห้าอย่างมีประสิทธิภาพ
4. เล่นร่วมกับผู้อื่นได้
5. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูสอนเด็กท่องคาถาสั่งจोग “เด็กดี”
2. ครูใช้เด็กท่องคำสัจธรรม “เด็กดี” พร้อมทำท่าทางประกอบตามจินตนาการ

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทาน เรื่อง “ลูกหมีเรียนรู้” พร้อมกับสนทนาถึงเนื้อเรื่องในนิทาน
 - 1) เด็กๆ คิดว่าลูกหมีเป็นเด็กอย่างไร และใครอยากเป็นแบบลูกหมีบ้าง
 - 2) สัตว์ต่างๆ ในนิทาน คือ สัตว์อะไรบ้าง
 - 3) เด็กๆ คิดว่า ถ้าลูกหมีจะปรับปรุงตัวจะต้องปรับปรุงในเรื่องอะไรบ้าง

2. ครูนำรูปกิจวัตรประจำวันมาให้เด็กดู แล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับภาพ พร้อมกับ

ช่วยกันบอกวิธีการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และการดูแลรักษาความสะอาดที่ถูกต้อง

3. ขออาสาสมัครออกมาทำท่าทางสมมุติ แล้วให้เพื่อนทายว่าตนทำท่าทางอะไร

ขั้นสรุป

1. ครุ่นภาพเด็กชายและเด็กหญิงมาให้เด็กดู แล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเพศของตัวเอง
2. ให้เด็กออกมาเลือกหยิบภาพให้ตรงกับเพศของตัวเอง พร้อมกับนำไประบายสีให้

สวงาม

สื่อการสอน

1. คำคล้องจอง “เด็กดี”
2. นิทาน เรื่อง “ลูกหมีเรียนรู้”
3. ภาพกิจวัตรประจำวัน
4. ภาพเด็กเพศชาย / ภาพเด็กเพศหญิง
5. สีเทียน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
2. สังเกตการณ์ทำกิจกรรม
3. สังเกตการเลือกหยิบภาพที่ตรงกับเพศของตัวเอง
4. ผลงานการระบายสีภาพเพศของตัวเอง

คำกล้องของ “เด็กดี”

เมื่อพบกันกล่าวคำสวัสดิ์
ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนฝึกฝน

คุณครูใจดี เรากล่าวขอบคุณ
พวกเราทุกคนเอื้อเฟื้อแบ่งปัน

นิทาน เรื่อง “ลูกหมีเรียนรู้”

เช้าวันนี้เป็นวันอาทิตย์ ซึ่งเป็นวันหยุด ลูกหมีตื่นสายได้ เพราะไม่ต้องไปโรงเรียน หลังจากล้างหน้าแปรงฟัน อาบน้ำ และแต่งตัวเสร็จแล้ว ลูกหมีมานั่งดูทีวีพอเบื่อก็ก็นั่งเล่นเกม แม่เห็นลูกหมีเอาแต่เล่นเกมก็เป็นห่วง จึงเดินมาถามลูกหมีว่า “พรุ่งนี้ ลูกหมีต้องไปโรงเรียน ลูกหมีทำการบ้านเสร็จแล้วหรือยังจ๊ะ” ลูกหมีได้ยินเรื่องการบ้านก็ทำหน้าเบื่อ หรือจะเดินทอดคอกออกไปทางสวนต้นไม้หน้าบ้าน

ที่สวนต้นไม้หน้าบ้านนั่นเอง ท่ามกลางหมู่ดอกไม้ สีเหลืองสวยสดหลายตัวต่างบินจากดอกไม้ไปยังดอกไม้โน้น เพื่อหาน้ำหวานกิน สีเสื้อหางดิ่งตัวหนึ่งบินมาหา ลูกหมี แล้วเอาน้ำหวานจากดอกเข็มมาให้ลูกหมีลองชิมลูกหมีก็กล่าวขอบคุณ แล้วรับน้ำหวาน นั้นมาชิมดู “อ้อฮอหวานอร่อยจังเลย” ลูกหมีพูด สีเสื้อหางดิ่งตัวนั้นจึงเล่าให้ลูกหมีฟังว่า น้ำหวานที่ลูกหมีชอบนี้มาจากดอกไม้ ถ้าอยากได้น้ำหวานที่อร่อยๆ อย่างนี้ เวลาเราต้องตื่นแต่เช้า ขยันออกกำลังกาย เพราะถ้าตื่นสาย แดดจะร้อนน้ำหวานก็จะแห้งไปหมด แล้วสีเสื้อหางดิ่งก็ชี้ให้ลูกหมีดูมด พวกมดกำลังพากันเดินเรียงแถว มดแต่ละตัวต่างแบกอาหารกลับไปเก็บที่รัง เมื่อเวลาที่อาหารหายากจะได้กินอาหารที่เก็บสะสมเอาไว้ สีเสื้อหางดิ่งเล่าจบไปอีกว่ามดแต่ละตัวจะมีหน้าที่ของมันเอง มดลาดตะเวนก็จะออกจากรังไปไกลที่สุด เพื่อหาอาหาร เมื่อพบอาหารมดงานก็จะไปแบกกลับมารังอย่าง ที่เห็นนี่แหละ

ขณะนั้นเองก็มีเสียงวิ่งมาจากต้นชมพู เจ้านกกิ่งไคร่งหัวสีขาว และเจ้านกเอี้ยงหัวขวานนั่นเอง นกทั้งสองบอกกับลูกหมีว่า “นกอย่างพวกเราขยันไม่แพ้พวกแมลงนะ พวกเราตื่นแต่เช้า ขยันออกกำลังกายทุกวัน เรายื่นพระอาทิตย์ตกจึงบินกลับรัง”

ลูกหมีได้เห็นพวกแมลงและนกต่างทำมาหากิน แล้วก็นึกถึงตัวเองที่ชอบนอนตื่นสาย ไม่ตั้งใจเรียนหนังสือ และยังไม่ชอบทำการบ้านอีกด้วย ลูกหมีจึงคิดที่จะปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นจึงได้ให้สัญญาว่า “ต่อไปนี้ลูกหมีจะตื่นแต่เช้า จะขยันทำการบ้าน และจะช่วยคุณพ่อคุณแม่ทำงานด้วย คุณพ่อคุณแม่จะชื่นใจ” ว่าแล้วลูกหมีก็กลับหลังหันวิ่งเข้าไปในบ้าน เอาสมุดดินสอ หนังสือเรียนมานั่งทำการบ้าน บอกกับแม่ว่า ตั้งแต่นี้ไปลูกหมีจะเชื่อฟังผู้ใหญ่ ตั้งใจเรียน และจะขยันทำการบ้านอีกด้วย ทำเอาแม่แปลกใจแต่ก็อดยิ้มไม่ได้

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 2

หน่วย มารยาทไทย

เรื่อง เด็กไทยมารยาทดี

สาระที่ควรเรียนรู้

1. การปฏิบัติตนต่อสมาชิกในครอบครัว
 - 1) การแสดงความเคารพ
 - 2) การเชื่อฟังคำสั่งสอน
2. สรรพนามแทนบุคคลในครอบครัว

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกการปฏิบัติตนต่อสมาชิกในครอบครัวได้
2. ใช้สรรพนามเรียกแทนบุคคลในครอบครัวได้
3. พัฒนาประสาทสัมผัสระหว่างมือและตา
4. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้เด็กยืนเป็นวงกลมและให้อาสาสมัคร 1 คน ออกมาเป็นผู้นำการเคลื่อนไหวท่าทางตามจินตนาการแล้วให้ทุกคนทำตาม เมื่อได้วิเศษญาณ “หยุด” ให้สลับคนอื่นเป็นผู้นำ

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทาน เรื่อง “หนูจอมเด็กดี”
2. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับนิทาน เช่น
 - 1) หนูจอมดี เด็กน่ารักไหมคะ เพราะอะไร
 - 2) ถ้าหนูจอมแกล้งน้อง จะเกิดอะไรขึ้น
 - 3) ใครอยากเป็นหนูจอมดีบ้าง เพราะอะไร ฯลฯ

ขั้นสรุป

1. ครูและเด็กร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อสมาชิกในบ้าน
2. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับการทำกิจกรรมการปะติดภาพเรือและอุปกรณ์
3. ครูแนะนำวิธีการทำ โดยนำภาพครึ่งวงกลม 2 อัน มาวางต่อกันให้เป็นเรือ แล้วตกแต่ง

ภาพตามจินตนาการ

4. ครูให้เด็กทำกิจกรรม แล้วตั้งชื่อภาพ

สื่อการสอน

1. นิทาน เรื่อง “หนูแอมเด็กดี”
2. ภาพครึ่งวงกลม
3. สีเทียน
4. กาว
5. กระดาษ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการเคลื่อนไหว และการเป็นผู้นำผู้ตาม
2. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
3. สังเกตการทำกิจกรรม
4. สังเกตผลงานปะติดภาพวงกลม

นิทาน เรื่อง “หนูแอมเด็กดี”

ครอบครัวของแอมอยู่กันหลายคน ทั้งปู่ย่า ตายาย พ่อแม่ ลุงป้า แอมมักจะช่วยทุกคนทำงานบ้านเสมอ ทุกคนมักจะชมแอม และเอ็นดูแอม จนกระทั่งแม่คลอดน้องออกมา แอมคิดว่าทุกคนลืมตนเอง แต่แม่คงจะรู้และเรียกแอมเข้าไปปลอบว่า “ทุกคนยังรักและเอ็นดูลูกเหมือนเดิมนะจ๊ะ แต่คงจะกำลังเหนื่อย ไม่ต้องเสียใจหรอกนะ มาช่วยแม่ดูแลน้องดีกว่า เห็นไหมน้องยิ้มให้แอมด้วย” แอมยิ้มอย่างดีใจและช่วยแม่ดูแลน้อง และยังคงช่วยทำงานบ้านเล็กๆ น้อยๆ เสมอ แล้วแอมก็ได้รับคำชมจากทุกคนเช่นเคย แอมบอกกับตนเอง “ฉันมีความสุขที่ได้ช่วยทุกคนทำงานบ้านฉันจะเป็นเด็กดีอย่างนี้ตลอดไป” แอมยิ้มกับตัวเองอย่างดีใจและมีความสุข

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 3

หน่วย คุณธรรม

เรื่อง มีวินัย มีสติ กตัญญู เมตตา

สาระที่ควรเรียนรู้

การทำความดี

การทำความดีไม่เฉพาะการทำกับคุณพ่อ คุณแม่ เท่านั้น เราควรทำความดีกับทุกคน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. เด็กสามารถร่วมสนทนากับครูและเพื่อนได้
2. ฝึกทักษะการฟังและการพูด
3. มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยได้
4. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้เด็กเลืกริบบิ้นสีแดง ขาว และน้ำเงิน
2. ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกาย พร้อมกับโบกริบบิ้นไปด้วยในระดับทิศทางระยะใกล้-ไกล

ตามจังหวะเมื่อได้ยินสัญญาณหยุดให้จับกลุ่มตามสี

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทาน เรื่อง “ความดีของหนูดี” ให้เด็กฟัง
2. ครูและเด็กสนทนาเกี่ยวกับนิทาน แล้วซักถามว่าใครอยากเป็นแบบหนูดีบ้าง หนูดี

ทำความดีอะไรบ้าง

ขั้นสรุป

1. ครูและเด็กช่วยกันสรุปถึงความดีและผลที่ได้รับหลังจากการทำความดี
2. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมพับกระดาษเป็นรูปดอกไม้ พร้อม

กับให้เด็กทำกิจกรรม

สื่อการสอน

1. ริปบิ้นสีแดง ขาว และน้ำเงิน
2. นิทาน เรื่อง “ความดีของหนูดี”
3. กระดาษรูปสี่เหลี่ยมสีต่างๆ
4. กาว
5. กระดาษ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย
2. การฟังและปฏิบัติตามสัญญาณ
3. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
4. สังเกตการทำกิจกรรมพับกระดาษ
5. ผลงานการพับกระดาษ

นิทาน เรื่อง “ความดีของหนูดี”

หนูดีอาศัยอยู่ในบ้านเล็กๆ ที่เก่าช่อมช่อกับแม่ 2 คน แม่สอนหนูดีอยู่เสมอว่าให้เป็นเด็กดี มีน้ำใจคอยช่วยเหลือคนที่อ่อนแอกว่า วันหนึ่งหนูดีไปตลาดหนูดีเห็นคนแก่กำลังจะข้ามถนน หนูดีเลยเดินเข้าไปช่วย “ยายจ๋า เด็กหนูดีจะพาข้ามถนนนะจ๊ะ” ยายชอบใจหนูดี ที่หนูดีพาข้ามถนน หนูดีมีความรู้สึกดีใจที่ได้ช่วยเหลือคนอื่น ในระหว่างทางกลับบ้าน หนูดีเห็นลูกนกตกจากต้นไม้ หนูดีเลยไปอุ้มลูกนกไปวางไว้ที่รังของมันเหมือนเดิม นางฟ้าที่อยู่บนสวรรค์มองเห็นว่าหนูดีเป็นเด็กดีมีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือคนที่ตกทุกข์ได้ยาก นางฟ้าจึงได้มาหาหนูดีและบอกกับหนูดีว่า “หนูดีเป็นเด็กน่ารักชอบช่วยเหลือคนอื่นอยู่เสมอ ฉันจะให้หนูขอพรจากฉันได้ 2 ข้อจ๊ะ” หนูดีได้ฟังดังนั้นก็ดีใจ หนูดีขอพรจากนางฟ้าว่า “หนูขอบ้านสวยๆ ให้แม่ได้อยู่ค่ะ” นางฟ้า “ได้สิจ๊ะแล้วอีกข้อละ” “หนูขอให้ทุกคนมีความสุขค่ะ” นางฟ้า “แหมหนูดี หนูคิดถึงคนอื่นอยู่เสมอได้สิจ๊ะ” แล้วนางฟ้าเนรมิตทุกอย่างให้แก่หนูดี และยังไม่ลืมจะเนรมิตชุดสวยๆ ให้กับหนูดีอีกด้วย “นี่คือผลตอบแทนสำหรับเด็กดีจ๊ะ”

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 4

หน่วย ครอบครัว

เรื่อง กิจกรรมพาเพลิน

สาระที่ควรเรียนรู้

บุคคลในครอบครัว

ครอบครัว คือ กลุ่มที่อาศัยอยู่ร่วมกัน ประกอบด้วยสมาชิกในครอบครัว เช่น พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ฯลฯ แต่ละครอบครัวมีจำนวนสมาชิกไม่เท่ากัน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกชื่อสมาชิกในครอบครัวได้
2. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูและเด็กร่วมกันร้องเพลง “นิ้วทั้งห้า” พร้อมจำท่าทางประกอบ
2. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทาน เรื่อง “สมาชิกในครอบครัว” ให้เด็กฟัง
2. ครูและเด็กสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาของนิทาน

ขั้นสรุป

1. ครูให้อาสาสมัครจากชุมชนมาบอกชื่อสมาชิกในครอบครัว พร้อมทั้งบอกชื่อสมาชิก
2. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการทำกิจกรรมและอุปกรณ์การพิมพ์ภาพด้วยฟิซ
3. ครูให้เด็กทำกิจกรรมมาพิมพ์ภาพด้วยฟิซ แล้วตั้งชื่อภาพ

สื่อการสอน

1. เพลง “นิ้วทั้งห้า”
2. นิทาน เรื่อง “สมาชิกในครอบครัว”
3. ฟิซต่างๆ เช่น ก้านกล้วย, มันทิ้ง
4. สีน้ำ
5. ฟองน้ำ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการทำกิจกรรม
2. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
3. ผลงานการพิมพ์ภาพจากพืช

เพลง “นิ้วทั้งห้า”

นิ้วโป้งคือคุณพ่อของฉันตัวอ้วนกลมแต่ใจหนักแน่น
 นิ้วชี้คือคุณแม่ท่านเป็นคนสั่งสอนใจอ่อนโยน
 นิ้วกลางพี่ชายคนโตสูงโย่งโย้ทำทางขึ้น
 นิ้วนางพี่สาวคนโตเธอมีไว้สำหรับใส่แหวน
 นิ้วก้อยตัวฉันเอง 1 2 3 4 5 ครั้นเสร็จ
 ร่วมบรรเลงเป็นเพลงขับขาน

นิทาน เรื่อง “สมาชิกในครอบครัว”

วันนี้เป็นวันสงกรานต์ ซึ่งตรงกับวันครอบครัวพอดี คุณพ่อ คุณแม่ รีบช่วยกัน เตรียมของเพื่อไปทำบุญ ปุ๊กเห็นเข้าจึงรีบเดินไปช่วย พ่อบอกกับปุ๊กว่า เมื่อทำบุญเสร็จแล้วจะพาปุ๊กไปหา ปู่ ย่า ตา ยาย เมื่อทำบุญเสร็จแล้ว พ่อบอกให้ปุ๊กไปเปลี่ยนเสื้อผ้า เพื่อเตรียมไปหา ปู่ ย่า ตา ยาย ปุ๊กดีใจรีบไปแต่งตัว เมื่อแต่งตัวกันมาสักพักก็ถึงบ้านของ คุณปู่ คุณย่า คุณพ่อพาปุ๊กเข้าไปหา คุณปู่ คุณย่า มีหน้าตาอ้วนป้อม นั่งตักพักคุณพ่อก็บอกว่า จะพาไปหาคุณตาและคุณยายด้วย ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากบ้านของคุณปู่กับคุณย่ามากนัก เมื่อมาถึงบ้านของคุณตากับคุณยาย ที่บ้านคุณตากับคุณยายมีคนอาศัยอยู่เยอะแยะ ทั้งคุณลุง คุณป้า คุณน้า และมีน้องตัวเล็กๆ ด้วย ทุกคนออกมาต้อนรับปุ๊กและครอบครัวด้วยใบหน้ายิ้มแย้ม วันนั้นปุ๊กเล่นกับน้องอย่างสนุกสนาน และได้ทานอาหารอร่อยๆ เยอะ เมื่อกลับถึงบ้านปุ๊กบอกพ่อกับแม่ว่า วันหลังให้พาไปเยี่ยมคุณปู่ คุณย่า และคุณตา คุณยายอีก

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 5

หน่วย บุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก

เรื่อง คนที่อยู่รอบตัวฉัน

สาระที่ควรเรียนรู้

1. คนที่อยู่รอบตัวฉัน มีทั้งคนที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย
 - 1) เพื่อน
 - 2) เพื่อนบ้าน
 - 3) บุคคลต่างๆ
2. การปฏิบัติตนกับบุคคลรอบตัว
3. กล่องใส่ดินสอจากแกนกระดาษทิชชู

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกความสัมพันธ์ของตนเองกับบุคคลอื่นได้
2. ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างมีมารยาทได้
3. พัฒนากล้ามเนื้อมือ
4. พัฒนาประสาทสัมผัสระหว่างตาและมือ
5. เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
6. พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้เด็กๆ เล่นบทบาทสมมติบุคคลในอาชีพต่างๆ เช่น ครู พ่อค้า แม่ค้า พยาบาลคุณหมอ ตำรวจ ทหาร ฯลฯ ที่เด็กๆ อยากเป็นตอนโตขึ้น โดยใช้อาสาสมัครออกมาแสดงท่าทางให้เพื่อนๆ ทาย

ขั้นสอน

1. ครูอ่านนิทาน เรื่อง “ลูกหนูน่ารัก” ให้เด็กๆ ฟัง
2. ครูและเด็กสนทนาเกี่ยวกับนิทาน โดยถามคำถาม
 - 1) บุคคลที่อยู่รอบตัวมีใครบ้าง
 - 2) เด็กๆ รู้จักคนที่อยู่รอบตัวทุกคนหรือไม่
 - 3) เด็กๆ จำเป็นต้องมีเพื่อนหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - 4) เราควรปฏิบัติตัวอย่างไร เมื่ออยู่ร่วมกับบุคคลต่างๆ

ขั้นสรุป

1. ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงการทำตนให้เป็นประโยชน์ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
2. ให้เด็กแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ การปฏิบัติตนอย่างไร เมื่อเราอาศัยอยู่ในชุมชน
3. ครูสาธิตวิธีการทำกล่องใส่ดินสอจากแกนกระดาษทิชชู โดยตัดแกนกระดาษทิชชู แล้วนำอีกด้านหนึ่งมาติดกับกระดาษแข็งสี่เหลี่ยม
4. ครูแจกแกนกระดาษทิชชูและกระดาษแข็งสี่เหลี่ยมให้เด็กคนละชุด พร้อมอุปกรณ์ ในการตกแต่ง เช่น เศษกระดาษ ริบบิ้น
5. เด็กลงมือทำผลงาน โดยติดเศษกระดาษลงบนแกนกระดาษทิชชูก่อน ตกแต่งให้สวยงาม แล้วจึงนำแกนกระดาษทิชชูมาติดลงบนกระดาษแข็งสี่เหลี่ยม

สื่อการสอน

1. นิทาน เรื่อง “ลูกหนูน่ารัก”
2. แกนกระดาษทิชชู
3. กระดาษแข็งสี่เหลี่ยม
4. กาว
5. กระดาษสีต่างๆ
6. ริบบิ้นสีต่างๆ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสัมพันธ์ระหว่างตาและมือ
2. สังเกตการทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. สังเกตการสนทนาและกาว ตอบคำถาม
4. สังเกตการทำกิจกรรม
5. ผลงานกล่องใส่ดินสอจากแกนกระดาษทิชชู

นิทาน เรื่อง “ลูกหนูน่ารัก”

ลูกหนูอาศัยอยู่กับพ่อแม่ ที่มีอาชีพทำสวน มีคุณยายที่ใจบุญและโอบอ้อมอารี พ่อแม่รักลูกหนูมาก ที่โรงเรียนลูกหนูก็มีคุณครู ลูกหนูชอบคุณครูและเพื่อนๆ ที่น่ารักมาก ลูกหนูตื่นแต่เช้า อาบน้ำแปรงฟันเองทุกวัน ในตอนเช้าลูกหนูจะเป็นคนเก็บไข่เป็ดไข่ไก่ในเล้า ช่วยแม่ให้อาหารเป็ด ไก่ และสัตว์เลี้ยงต่างๆ ตอนเย็นลูกหนูจะช่วยงานบ้านต่างๆ ที่พอจะทำได้ เช่น ล้างจาน กวาดดูทำความสะอาดบ้าน

ในวันหยุด ลูกหนูจะช่วยพ่อตัดกล้วยและเก็บส้มในสวนไปขายที่ตลาด รวมทั้งขายไข่ไก่ไข่เป็ดด้วย พ่อขายผลไม้ ขายไข่ ได้เงินมา พ่อแบ่งเงินซื้อของเล่นและขนมให้ลูกหนู ลูกหนูดีใจมาก ให้รับของและขอบคุณพ่อ พ่อบอกว่าที่ซื้อให้เพราะลูกหนูไม่เกเร ไม่ดื้อ เชื่อฟังและช่วยพ่อแม่ทำงาน พ่อแม่จะพำสอนลูกหนูอยู่เสมอว่าให้ประพฤติตนทำในสิ่งที่ถูกต้องอยู่เสมอ ให้เป็นเด็กที่มีความกตัญญู รู้จักบุญคุณของผู้มีพระคุณ โดยการให้ความเคารพนับถือ เชื่อฟังคำสั่งและช่วยเหลืองานเล็กๆ น้อยๆ เท่าที่จะทำได้ การปฏิบัติต่อผู้ใหญ่อย่างมีสัมมาคารวะ ลูกหนูพูดจาไพเราะ และมีมารยาทเรียบร้อย ใครเห็นใครก็ชมว่าลูกหนูเป็นเด็กดี

พ่อแม่และยายก็ปลื้มใจมากเช่นกัน ลูกหนูบอกกับพ่อแม่ว่า เมื่อลูกหนูโตขึ้นลูกหนูมีความรู้มีความสามารถทำงานเลี้ยงตนเองได้ ลูกหนูจะดูแล และจะไม่ลืมบุญคุณคุณพ่อและแม่เลย

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 6

หน่วย วันสำคัญ เรื่อง วันสำคัญของครอบครัว

สาระที่ควรเรียนรู้

การเคารพนับถือผู้ใหญ่ในครอบครัวหรือผู้สูงอายุทั่วไป เป็นวัฒนธรรมที่ดีงามของคนไทย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. เด็กสามารถร่วมสนทนากับครูและเพื่อนได้
2. ฝึกทักษะการฟังและการพูด
3. มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่
4. พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5. พัฒนาประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้เด็กร้องเพลง “ทะเลแสนงาม” พร้อมทำท่าทางประกอบเพลงอย่างอิสระ

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทาน เรื่อง “ป้าแหม่ใจดี”
2. สนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง โดยใช้คำถามดังนี้
 - 1) ทำไมเด็กๆ จึงกลัวป้าแหม่
 - 2) เด็กๆ ควรปฏิบัติตัวต่อป้าแหม่อย่างไร

ขั้นสรุป

1. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาถึงการปฏิบัติตน ที่เด็กๆ ฟังกระทำต่อผู้ใหญ่
2. ครูอธิบายถึงการพิมพ์ภาพจากนิ้วมือ ให้เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรม พร้อมตั้งชื่อภาพ

ตามจินตนาการของเด็ก

สื่อการสอน

1. เพลง “หลบฝน”
2. นิทาน เรื่อง “ป้าแหม่ใจดี”
3. ตลับขาค
4. กระดาษ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนาและตอบคำถาม
2. สังเกตระหว่างทำกิจกรรม
3. ผลงานการพิมพ์ภาพจากนิ้วมือ

เพลง “ทะเลแสนงาม”

โน้่นทะเลแสนงาม	ฟ้าสีครามสดใส
มองเห็นเรือใบ	แล่นอยู่ในทะเล
หาดทรายงามเห็นปู	ดูซิดูหมีปลา
กึ่งหอยน่านา	อยู่ในท้องทะเล

นิทาน เรื่อง “ป่าเข้มใจดี”

“พวกเรา ป่าเข้มมาแล้วหนีเร็ว” เด็กๆ วิ่งหนีกันกระโจนลงทาง เช่นเดียวกับทุกครั้ง ที่เด็กๆ เล่นกันเพลินแล้วป่าเข้มเดินผ่านมา หนูดิเองก็วิ่งอย่างไม่คิดชีวิตทุกที ในความคิดของ หนูดิและเด็กๆ คือ ป่าเข้มที่มีหน้าตาบูบิบ มีรอยแหว่งจิบๆ ไม่มีใบหน้า และแขนขาสวมเสื้อขมขมอมเก่าๆ เดินกะเผลกๆ

แต่วันนี้หนูดิโชคร้ายมากวิ่งสะดุดของเล่นที่วางเกลื่อนกลาด หนูดิจะลุกก็ลุกไม่ขึ้น รู้สึกเจ็บที่ขา โอ เลือด ฮือๆ ๆ ๆ หนูดิหลับหูหลับตาร้องไห้ และรู้สึกว่ามีมืออุ่นๆ มาโอบที่ไหล่และลูบหัวเบาๆ ค่อยรู้สึกหายเจ็บขึ้นมาบ้างเล็กน้อย แต่พอลืมตาขึ้นมา “โอ๊ย อย่าหนอย่างเพิ่งลุกขึ้นป่าจะดูแลให้ หนูดิจับมือกลับบ้านไปทำแผลแล้วละ” ป่าเข้มบอก

ต่อมาหนูดิคงเคยหายแล้วรู้สึกว่ ความจริงแล้วป่าเข้มเป็นคนใจดี ที่ป่าเข้มหน้าตาน่ากลัว เพราะป่าเข้มประสบอุบัติเหตุไฟลวก เนื่องจากเข้าไปช่วยเหลือเพื่อนบ้านที่ถูกไฟไหม้ “โอ! แท้ที่จริงจ้เป็นป่าเข้มใจดี และเป็นผู้กล้าหาญของหมู่บ้านเรานี่เองหรือคะคุณยาย เด็กหนูดิจะไปเล่าให้เพื่อนๆ ฟังและต่อไปนี้หนูดิจะไม่กลัวป่าเข้มอีกต่อไป”

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 7

หน่วย ปรากฏการณ์ธรรมชาติ

เรื่อง ฝนมาแล้วจ้า

สาระที่ควรเรียนรู้

1. ประโยชน์ของน้ำฝน
 - 1) ทำให้มีน้ำในการทำไร่ ทำนา
 - 2) ทำให้มีน้ำดื่ม น้ำใช้
2. การปะติสภาพเมฆจากคำลึ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกประโยชน์ของฝนได้
2. พัฒนากล้ามเนื้อเล็ก
3. พัฒนาประสาทสัมผัสระหว่างมือกับตา
4. พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูและเด็กร่วมกันร้องเพลง “หลบฝน” พร้อมทำท่าทางประกอบเพลง

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทาน เรื่อง “ฝนมีประโยชน์”
2. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับนิทาน โดยตอบคำถาม
 - 1) เด็กๆ คิดว่า ถ้าฝนไม่ตก ชาวบ้านจะอย่างไร
 - 2) ฝนมีประโยชน์อย่างไร
 - 3) ในวันที่ฝนตกเด็กๆ ควรอย่างไร
 - 4) เด็กๆ ชอบฝนหรือไม่ เพราะอะไร

ขั้นสรุป

1. ครูและเด็กๆ ช่วยกันสรุปถึงประโยชน์ของฝน
2. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาถึงวิธีการปะติสภาพเมฆจากคำลึ

สื่อการสอน

1. เพลง “หลบฝน”
2. นิทาน เรื่อง “ฝนมีประโยชน์”

3. ลำไย
4. ภาพเมฆ
5. กาว

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
2. สังเกตความสนใจในการทำกิจกรรม
3. สังเกตการทำกิจกรรม
4. ผลงานของเด็ก

เพลง “หลบฝน”

ซ่า ซ่า ซ่า ฝนตกลงมากระเด็นเป็นฝอย
เปียกฝนเล็กน้อยจะเป็นหวัดเอ๋ย

เด็กเล็กหลบฝนเป็นหย่อม (ซ่า)
ฮัดแฮ่ ฮัดแฮ่ ฮัดแฮ่

นิทาน เรื่อง “ฝนมีประโยชน์”

ครอบครัวของตุ้มออกไปปลูกผักสวนครัวเป็นอาชีพ วันนี้พ่อไปทำสวนเหมือนเช่นเคย พอพ่อกลับมาถึงบ้านก็บ่นกับแม่ว่า “ฝนไม่ตกมาหลายวันแล้ว ถ้าเป็นอย่างนี้อีกเรื่อย ๆ คงจะแย่ เพราะสวนของเราคงไม่มีน้ำ ดินไม้ก็จะแห้ง คงไม่มีผักไปขายแน่เลย” ตุ้มถามพ่อว่า “ฝนมีประโยชน์อะไรจะพ่อ” “ฝนมีประโยชน์มากจ้ะ เพราะฝนจะช่วยให้ชาวสวนอย่างเราน้ำตลอดเวลาเพื่อใช้ในการทำสวน นอกจากนี้ยังทำให้แม่น้ำลำคลองมีปลามากมายไว้ให้เรานำมาเป็นอาหาร” “อ้อเป็นอย่างนี้เอง ถ้าอย่างนั้นวันนี้ตุ้มจะร้องเพลงให้ฝนตก พวกเราจะได้น้ำไว้ใช้ในการทำสวน” พอดตอนเย็นสิ่งที่ทุกคนคอยก็มาถึง ฝนตกทำให้พ่อน้ำใช้ทำสวน น้ำในแม่น้ำก็เยอะทำให้มีปลามากมาย ตุ้มดีใจที่ฝนตกและรู้ว่าฝนมีประโยชน์ต่อเรามากจริงๆ

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 8

หน่วย การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เรื่อง การอนุรักษ์ธรรมชาติ

สาระที่ควรเรียนรู้

1. สิ่งแวดล้อมสวยงามและอยู่กับเรานานๆ ต้องช่วยกันดูแลรักษา
2. เราควรช่วยกันรักษาธรรมชาติ โดยการดูแลความสะอาดบริเวณต่างๆ จัดวางและ

เก็บให้เป็นระเบียบ

3. การฟังและปฏิบัติตามสัญญาณ
4. การปฏิบัติตามข้อตกลง
5. การ चुดสี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. เด็กสามารถบอกวิธีรักษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อมได้
2. เด็กสามารถเลือกวิธีปฏิบัติในการรักษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม
3. เด็กร่วมสนทนากับครูและเพื่อนได้
4. ถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อื่นรู้ได้
5. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูและเด็กร่วมกันทบทวนเรื่อง “ธรรมชาติ”
2. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาว่า ธรรมชาติที่เด็กๆ รู้จักมีอะไรบ้าง

ขั้นสอน

1. ครูนิทาน เรื่อง “น้ำหายไปไหน” มาเล่าให้เด็กฟัง
2. ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน โดยให้เด็กช่วยกันตอบคำถาม

ดังนี้

- 1) ถ้าป่าของเราเป็นเหมือนในภาพ อะไรจะเกิดขึ้นกับคนและสัตว์
- 2) เมื่อเด็กๆ เห็นภาพแล้ว อยากทำอะไร
- 3) มีสาเหตุอะไรบ้างที่ทำให้สภาพป่าไม่เป็นเช่นนี้

ขั้นสรุป

1. ครูนำภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์และภาพป่าที่แห้งแล้งมาให้เด็กดู และให้บอกว่าชอบภาพใดเพราะเหตุใด
2. ครูให้เด็กช่วยกันตอบคำถาม ดังนี้
 - 1) เราจะได้รับอันตรายจากสภาพดังกล่าวอย่างไร
 - 2) เราควรมีวิธีป้องกันอย่างไร
 - 3) เราควรช่วยกันรักษาสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นได้อย่างไร
3. ครูสาธิตวิธีการขุดสีจากต้นไม้ โดยใช้ภาพนกให้เด็กดู
4. ให้เด็กลงมือทำงานและตั้งชื่อผลงาน

สื่อการสอน

1. คำคล้องจอง “ธรรมชาติ”
2. นิทาน เรื่อง “น้ำหายไปไหน”
3. ภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์และภาพป่าที่แห้งแล้ง
4. ภาพนก
5. สีเทียน
6. ต้นไม้

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
2. สังเกตการทำกิจกรรม
3. ผลงานจากการขุดสี ภาพนกเปิดน้ำจากต้นไม้

คำคล้องจอง “ธรรมชาติ”

รักษธรรมชาติสิ่งแวดล้อม

ต้องถนอมดูแลรักษา

สงวน ต้นไม้ นานา

ช่วยกันรักษาสืบไป

นิทาน เรื่อง “น้ำหายไปไหน”

มีเมืองอยู่หนึ่งมีคนอยู่หนาแน่น มีดีกรามใหญ่โต มีรถยนต์วิ่งไปมา ผู้คนในเมืองนี้มีนิสัยประหลาดพวกเขาพากันตัดต้นไม้ ขุดเอาแร่ธาตุและหินต่างๆ มาสร้างตึกแข่งกันว่าใครจะสร้างได้สูงกว่ากัน และสูบน้ำใต้ดินขึ้นมาใช้จนแผ่นดินทรุดลงไปทุกที คนพวกนี้เห็นแก่ตัวชอบทำอะไรโดยไม่สนใจว่าผู้อื่นจะเดือดร้อนหรือเปล่า อย่างเช่น โยนเปลือกกล้วย กระป๋องนมแก้วแตก และขยะสารพัดลงไปในสนามเด็กเล่นและแม่น้ำ พ่อเด็กน้อยมาวิ่งเล่นก็จะโดนเศษแก้วเศษกระป๋องบาด เจ็บจนเลือดไหล บางคนก็ลื่นไถลล้มลงจนหัวแตกเพราะไปเหยียบเปลือกกล้วยเข้า แม่น้ำก็สกปรกลงไปว่ายเล่นไม่ได้

วันหนึ่งในฤดูร้อน อากาศเริ่มร้อนจัด ต้นไม้ใหญ่ๆ ที่เคยผลิใบเขียวชอุ่ม ก็กลายเป็นสีเหลือง บ้างก็กลายเป็นสีน้ำตาลร่วงหล่นจากต้น นกยางและนกเป็ดน้ำฝูงใหญ่ๆ เคยหากินอยู่ในหนองน้ำก็เริ่มจะหาอาหารลำบากเพราะน้ำในหนองเริ่มแห้ง หนองน้ำจึงมีขนาดเล็กลง นับวันน้ำในหนองน้ำก็ค่อยๆ แห้งไปทุกที หัวหน้านกยางเห็นน้ำในหนองน้ำค่อยๆ แห้งลงทุกทีๆ ก็เอ่ยขึ้นว่าทำไมนะปีนี้อากาศถึงร้อนขึ้นกว่าปีที่แล้วน้ำก็น้อยไม่เห็นมีน้ำไหลมาจากทางเหนือเหมือนเคย นกเป็ดน้ำได้ยินหัวหน้านกยางบ่น จึงเล่าให้ฟังฟังว่าไม่ใช่เหงาเลย น้ำน้อยเฉพาะที่หนองน้ำนั้นะ

เมื่อวานเวลาคนเป็ดน้ำบินผ่านมาก็เห็นแห้งแล้งตลอดทางเลย ฝูงนกยางได้ฟังแล้วก็นึกแปลกใจ เพราะแต่ก่อนหนองน้ำแห่งนี้เคยมีน้ำและอาหารมากมาย ต้นไม้เขียวชอุ่มตลอดปี ฝูงนกยางจึงได้ตกลงกันแล้วก็ออกบินไปหาสาเหตุที่ต้นน้ำ เมื่อฝูงนกยางบินไปถึงแม่น้ำฝูงนกยางก็ต้องพบกับความแปลกใจ เมื่อเห็นน้ำในแม่น้ำที่ขุ่นเป็นสีคล้ำขะลอมเกลื่อนกลาด และมีน้ำน้อยเมื่อบินผ่านไปถึงในเมืองก็เห็นสนามเด็กเล่นและถนนสายต่างๆ เต็มไปด้วยขยะกองใหญ่ รวมกับควันทับทึบต่างๆ ส่งกลิ่นเหม็นคลุ้งไปทั้งเมือง ผู้คนต้องเจ็บป่วยล้มตายเพราะความมั่งง่าย เห็นแก่ตัว และด้วยโรคที่มากับขยะและควันทับทึบ ส่วนคนที่ยังมีชีวิตอยู่ก็เริ่มตระหนกถึงผลเสียที่เกิดขึ้นจึงร่วมมือร่วมใจช่วยกันทำความสะอาดให้บ้านเมืองและแม่น้ำน่าดูขึ้น ช่วยกันปลูกต้นไม้ และดูแลมันด้วยความรัก รักแมลงก้นหินและสัตว์ต่างๆ อยู่ด้วยกันอย่างโอบอ้อมอารีไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 9

หน่วย การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เรื่อง สภาพแวดล้อมน่าอยู่

สาระที่ควรเรียนรู้

ต้นไม้มีประโยชน์มาก สามารถนำมาเป็นอาหาร สร้างที่อยู่อาศัย เครื่องใช้ไม้สอย
ภายในบ้านและให้ร่มเงา

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. เด็กสามารถร่วมสนทนากับครูและเพื่อนได้
2. ฝึกทักษะการฟังและการพูด
3. รู้จักสิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ
4. ร่วมกันสนทนาและแสดงความคิดเห็นได้
5. พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ เมื่อได้ยินเสียงนกหวีดให้เด็กจับคู่กันแล้วเล่นเกม
“กระเจกเงา” โดยคนหนึ่งเป็นกระเจก อีกคนหนึ่งเป็นคนที่ส่องกระเจก และทำท่าคนที่ส่องกระเจก
2. ปฏิบัติซ้ำในข้อ 1 อีก

ขั้นสอน

1. ครูนำภาพป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ และป่าที่มีความแห้งแล้งมาให้เด็กๆ ดู พร้อมกับ
สนทนาเกี่ยวกับภาพดังกล่าว
2. ครูเล่านิทานเรื่อง “ต้นไม้วิเศษ” ให้เด็กฟัง

ขั้นสรุป

1. ครูจะเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคนกับธรรมชาติ
2. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับการทำกิจกรรมต่อเติมภาพที่ยังไม่สมบูรณ์
3. เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรมการต่อเติมภาพที่ยังไม่สมบูรณ์

สื่อการสอน

1. ภาพป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ และป่าที่มีความแห้งแล้ง
2. นิทาน เรื่อง “ต้นไม้วิเศษ”
3. ภาพที่วาดไม่สมบูรณ์

4. สี่เทียน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
2. สังเกตการสนทนา
3. สังเกตการทำกิจกรรม
4. ผลงานการต่อเติมภาพที่ยังไม่สมบูรณ์

นิทาน เรื่อง “ต้นไม้วิเศษ”

นิดเป็นเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 1 นิสัยชอบเกรกแก๊งเพื่อน ซึ่งในวันวันนี้เป็นวันที่คุณครูบอกให้นักเรียนนำต้นไม้มาปลูกที่โรงเรียนคนละ 1 ต้น นักเรียนทุกคนปลูกต้นไม้ด้วยความสนุกสนาน มีแต่นิดที่ไม่สนใจปลูกเลย เอาแต่เล่นแก๊งคนอื่น แก้วเป็นเพื่อนร่วมแก๊งของนิดวันนี้แก้วนำต้นดอกมะลิมาปลูกแก้วตั้งใจปลูกอย่างดี พอปลูกเสร็จแล้วแก้วนั่งมองผลงานของตัวเองด้วยความภูมิใจ แต่แล้วแก้วก็ร้องไห้โฮเมื่อนิดวิ่งมาเหยียบต้นไม้ของแก้วหัก นิดจึงทำต้นไม้ของแก้วหัก กลับนั่งหัวเราะพร้อมพูดว่า “สมน้ำหน้า” พัดซึ่งเห็นเหตุการณ์ทั้งหมดจึงไปบอกครู “คุณครูครับนิดแก๊ง แก้วครับ” คุณครูจึงทำโทษนิดแล้วให้นิดขอโทษแก้ว พร้อมทั้งปลอบใจแก้วว่า “ไม่เป็นไรลูกวันพรุ่งนี้แก้วนำมาปลูกใหม่ได้ไหมจ๊ะ”

ตอนกลางคืนนิดนอนหลับแล้วฝันไปว่า ตอนหลงทางเข้าไปยังสถานที่แห่งหนึ่งซึ่งมีความแห้งแล้ง นิดรู้สึกร้อนมาก หาดต้นไม้สักต้นก็ไม่มี นิดกลัว นิดวิ่งไปอย่างไม่รู้จุดหมาย นิดหิวน้ำ โห้หยัง ทั้งร้อนทั้งหิว น้ำอยู่ไหน น้ำอยู่ไหน พ่อจ๋าแม่จ๋าช่วยนิดด้วย ทันใดนั้นนิดก็ได้ยินเสียงหนึ่งพูดว่า “มานี่ซิจะ หนูนิด” นิดหันไปมองแล้วนิดก็ตกใจแทบแย่ที่เห็นต้นไม้เล็กๆ ต้นหนึ่งพูดได้ “หนูหิวหนูร้อนโซ่ๆ จะทำอะไรจะฉันมีร่มเงาและน้ำให้หนูดื่ม” นิดเดินเข้าไป นิดเห็นต้นไม้เล็กๆ ขยายเป็นต้นไม้ใหญ่มาหลายต้น มีแม่น้ำใสเย็นไหลผ่าน มีเสียงนกร้องเพลงไพเราะ มีสัตว์ต่างๆ มากมายวิ่งเล่นอย่างสนุกสนานและต้นไม้ต้นเดิมก็พูดว่า “หนูนิดเห็นไหมจ๊ะเราเป็นต้นไม้ ที่ให้ประโยชน์มากมายแก่มนุษย์และสัตว์นอกจากจะให้ร่มเงาเรายังให้น้ำเพื่อไว้ดื่มไว้ใช้ ให้อาหารและเรายังดูดซับน้ำสกปรกไม่ให้พื้นดินเกิดความแห้งแล้ง หรือเกิดน้ำท่วมฉับพลันได้ พวกเราจะช่วยกันโอบอุ้มหนูไม่ให้หนูร้อนหรือหิว” นิดมีความสุขมากแต่แล้วนิดก็ตกใจตื่นเมื่อได้ยินเสียงแม่ “นิดตื่นเถอะสายแล้วต้องรีบไปโรงเรียนนะ” นิดจึงรู้ว่าตนเองฝันไป นิดมีความสุขมากในความฝัน วันนี้นิดไปโรงเรียน นิดนำต้นไม้ไป 2 ต้น ต้นหนึ่งนิดจะปลูกเอง ส่วนอีกต้นนิดนำมาให้แก้วเพื่อขอโทษตั้งแต่บัดนั้นนิดก็เป็นเด็กดีและรักต้นไม้

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 10

หน่วย อาหาร

เรื่อง อาหารมากมายให้คุณค่า

สาระที่ควรเรียนรู้

1. อาหารหลัก 5 หมู่ ได้แก่ เนื้อสัตว์ นม ข้าว ผัก ผลไม้
2. รับประทานอาหารให้ครบ 3 มื้อ
3. รับประทานอาหารให้ตรงเวลา
4. รับประทานอาหารที่มีประโยชน์

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกได้ว่าอาหารมี 5 หมู่
2. บอกถึงความสำคัญของอาหารได้
3. บอกชื่ออาหารที่รู้จักได้
4. มีสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร
5. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูและเด็กร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการทำท่าทาง ดังนี้
 - 1) ครูพูดว่า “ไถ่อย่าง” ให้เด็กยกแขนทั้งสองข้าง แล้วหมุนรอบตัวเอง 1 ครั้ง
 - 2) ครูพูดว่า “นมเปรี้ยว” ให้เด็กกางแขนสองข้างขึ้นลง
2. ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ เมื่อได้ยินสัญญาณ “หยุด” แต่ละครั้งให้ปฏิบัติ

ตามข้อตกลง

ขั้นสอน

1. ครูและเด็กร่วมกันร้องเพลง “ดื่มนม” แล้วสนทนาถึงเนื้อเพลง
2. ครูจำแผนภูมิภาพอาหารหลัก 5 หมู่ พร้อมกับสนทนา
 - อาหารที่เด็กๆ รู้จักมีกี่ประเภท อะไรบ้าง
 - ชื่ออาหารที่เด็กๆ รู้จัก และชอบรับประทาน
3. สนทนาถึงการรับประทานอาหารให้ครบทั้ง 3 มื้อ และการรับประทานอาหารให้

ตรงเวลา

4. ช่วยกันสรุปถึงการเลือกรับประทานอาหารให้ครบทั้ง 5 หมู่ จะทำให้ร่างกายเจริญเติบโต

แข็งแรง

ขั้นสรุป

1. ครูนำภาพอาหารต่างๆ จากนิตยสารมาให้เด็กดู
2. ครูให้เด็กเลือกและตัดภาพอาหารที่ชอบรับประทานจากนิตยสารมาติดลงบนกระดาษ

พร้อมตั้งชื่อภาพ

สื่อการสอน

1. เพลง “ดื่มนม”
2. นิทาน เรื่อง “อาหารคำมือพิเศษ”
3. ภาพอาหารจากนิตยสารต่างๆ
4. กระดาษ
5. กาว
6. กรรไกร

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
2. การฟังและปฏิบัติตามสัญญาณ
3. สังเกตการทำกิจกรรม
4. ผลงานการปะติดภาพอาหารที่ชอบรับประทาน

นิทาน เรื่อง อาหารคำมือพิเศษ

บ่ายวันหนึ่ง มีกลิ่นหอมอบอวล โยชออกมาจากบ้านเลขที่ 27 จอชน้อย คุณพ่อ และ คุณแม่กำลังทำอะไรอยู่ละ มี...หม้อ ครก มีด และเจียง อ้อ...คุณพ่อและคุณแม่กำลังทำอาหาร ส่วนจอชน้อยเป็นผู้ช่วยตัวน้อย อาหารจานโปรดของคุณพ่อคืออะไรเอ่ย มี...ข้าว มะเขือเทศ เนื้อหมู และแตงกวา อ้อ...อาหารจานโปรดของคุณพ่อคือข้าวผัด อาหารจานโปรดของคุณแม่คืออะไรเอ่ย มี...เครื่องแกง กะทิ เนื้อไก่ และน้ำปลา อ้อ...อาหารจานโปรดของคุณแม่คือแกงเขียวหวาน แล้วอาหารจานโปรดของจอชน้อยคืออะไร มี...ผักชี สเปกเตตตี เนื้อวัวตับ และ เนยแข็ง อ้อ...อาหารจานโปรดของจอชน้อยคือสเปกเตตตีซอสเนื้อมะนาว

ก๊อ! ก๊อ! คุณตา คุณยาย พวกเราเตรียมอาหารจานโปรดของคุณตาของคุณยายไว้ด้วย นะครับ อาหารจานโปรดของคุณตาคืออะไรเอ่ย มี...ปลา หัวหอม กระเทียม และแครอท อ้อ...อาหารจานโปรดของคุณตา คือ ปลาเปรี้ยวหวาน อาหารจานโปรดของคุณยายคืออะไรเอ่ย มี...กุ้ง เห็ด เครื่องดื่มยา และมะนาว อ้อ...อาหารจานโปรดของคุณยายคือผลไม้ต่าง ๆ

โยโย! “จอชน้อย หลานเป็นเด็กดีหรือเปล่าจ๊ะ” คุณยายถาม “เป็นครับ” “หลานคืบนม และกินผักเยอะๆ หรือเปล่า” คุณตาถาม “กินครับ” “ถ้าเป็นอย่างนั้นละก็ ตากับยายมีของขวัญให้” ของขวัญพิเศษของจอชน้อยคืออะไรเอ่ย มี...จิง น้ตาล แป้ง และเนย อ้อ....ขนมปังจิง!

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 11

หน่วย อาหาร

เรื่อง ผัก ผลไม้แสนอร่อย

สาระที่ควรเรียนรู้

1. ผักและผลไม้มีชื่อ สี รส ส่วนประกอบ และรูปร่างลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น กะหล่ำปลี มีผลกลม สีเขียว รสขม
2. ประโยชน์ของผักและผลไม้มีประโยชน์ต่อร่างกาย เช่น ทำให้ร่างกายแข็งแรง บำรุงผิวพรรณ บำรุงสายตา ช่วยในการขับถ่าย
3. ผลไม้แต่ละชนิดประกอบด้วยเมล็ด เนื้อ เปลือก บางชนิดรับประทานได้ทั้งเปลือก บางชนิดต้องปอกเปลือกก่อน
4. การรับประทานผักและผลไม้ที่ถูกวิธีควรล้างก่อนรับประทาน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกชื่อ สี รส ส่วนประกอบ ลักษณะต่าง ๆ ของผักและผลไม้ได้
2. บอกประโยชน์ของผักและผลไม้ได้
3. ก่อนรับประทานควรล้างผักและผลไม้ให้สะอาดก่อน ผลไม้บางชนิดต้องปอกเปลือกก่อนรับประทานและบางชนิดรับประทานได้ทั้งเปลือก
4. เคลื่อนไหวร่างกายประกอบเพลงได้
5. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูและเด็กร่วมกันร้องเพลง “กินผักแข็งแรง” และทำท่าทางประกอบเพลงตาม

จินตนาการ

2. แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม แล้วทำกิจกรรมดังนี้
 - 1) กลุ่มที่ 1 ทำท่าทางประกอบเพลง
 - 2) กลุ่มที่ 2 ร้องเพลงและตบมือให้จังหวะ
 ให้ทั้ง 2 กลุ่ม สลับกันปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นสอน

1. สนทนากับเด็กถึงชื่อผักและผลไม้ที่ได้รู้จักคนละ 1 ชื่อ
2. ครูเล่านิทานเรื่อง “เธอชื่ออะไรจ๊ะ” พร้อมกับสนทนาถึงเนื้อเรื่องในนิทาน เช่น ในนิทานนี้มีผลไม้กี่ชนิด มีผลไม้ชื่ออะไรบ้าง
3. ครูนำผักและผลไม้มาดูแล้วให้เด็กๆ ช่วยกันบอกว่าผักและผลไม้แต่ละชนิดมีรูปร่าง และลักษณะแตกต่างกันอย่างไร
4. สนทนาถึงวิธีการทำความสะอาดผักและผลไม้
5. ให้เด็กช่วยกันบอกถึงประโยชน์ของผักและผลไม้ชนิดต่างๆ ว่าสามารถทำให้ร่างกายแข็งแรง บำรุงผิวพรรณ และช่วยในการขับถ่าย

ขั้นสรุป

1. ครูแนะนำอุปกรณ์และวิธีปะติดภาพส้ม
2. ให้เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรม
3. เก็บของเข้าที่เมื่อทำกิจกรรมเสร็จ

สื่อการสอน

1. เพลง “กินผักแข็งแรง”
2. นิทาน เรื่อง “เธอชื่ออะไรจ๊ะ”
3. ผักและผลไม้ของจริง
4. กระดาษสี
5. กาว
6. กระดาษ

การวัดและประเมินผล

1. การฟังและปฏิบัติตามสัญญาณ
2. สังเกตการเล่านิทานและการตอบคำถาม
3. สังเกตการทำกิจกรรม
4. ผลงานจากการปะติดภาพส้ม

เพลง “กินผักแข็งแรง”

กินผักกันเถอะเรา บวบ ถั่วฝักยาว
ผักบุ้ง โหระพา มะเขือเทศสีดา

ผักกาดขาว แตงกวา กระเทียม กวางตุ้ง
ฟักทอง กะหล่ำปลี

นิทาน เรื่อง เธอชื่ออะไรจ๊ะ

ส้มกลมๆ กำลังไปกลิ้งมา บนพื้นหญ้าในไร่กว้างไม่มีใครรู้ว่าส้มกลมๆ ชื่ออะไร แต่ใครๆพากันเรียกว่า “ส้มเน่า” “ส้มเน่า! ส้มเน่า!” ผลไม้อื่นๆ พากันล้อทุกครั้ง ที่ส้มกลมๆ กลิ้งผ่านไป เพราะส้มกลมๆ ไม่ชอบอาบน้ำ เนื้อตัวสกปรกมอมแมม

วันนี้อากาศดี ท้องฟ้าสดใส ที่ไร่กว้างมีงานเลี้ยงต้อนรับผลไม้จากไร่อื่นที่มาเยี่ยม ส้มกลมๆ ตื่นเต้นดีใจอยากรู้จักเพื่อนใหม่ แต่...ไม่มีใครรู้จักส้มกลมๆ เลย “ยี้! สกปรกจัง” ผลไม้ต่างๆ พากันรังเกียจส้มกลมๆ เมื่อถึงเวลาแนะนำตัว ผลไม้ต่างๆ ก็บอกชื่อของตนเอง โดยเริ่มจาก... “สวัสดี ฉันชื่อลีนี่แดง ฉันชอบชื่อนี้มากเพราะบอกถึงสีสวยของฉันยินดีที่ได้รู้จัก” ลีนี่แดงแนะนำตัวอย่างโอ้อวด ตามด้วย... “สวัสดี ฉันชื่อแดงโมอ้วน ฉันชอบชื่อนี้มากเพราะบอกถึงรูปร่างที่สมบูรณ์ของฉัน ยินดีที่ได้รู้จัก” แดงโมอ้วนแนะนำตัวอย่างภูมิใจ “สวัสดี ฉันชื่อกล้วยหอม ฉันชอบชื่อนี้มากเพราะบอกถึงกลิ่นหอมของฉัน ยินดีที่ได้รู้จัก” กล้วยหอมแนะนำตัวอย่างเย่อหยิ่ง “สวัสดี ฉันชื่อทุเรียนหนาม ฉันชอบชื่อนี้มากแม้จะฟังดูน่ากลัวก็ตาม ยินดีที่ได้รู้จักนะเพื่อนๆ” ทุเรียนหนามแนะนำตัวอย่างเป็นมิตรจนมาถึงส้มกลมๆ “สวัสดีจ๊ะ ฉันชื่อส้ม...” “ส้มเน่านะสิ ส้มเน่า ส้มเน่า ฮ่า! ฮ่า! ฮ่า! ” แดงโมอ้วนล้อส้มกลมๆ “ฮ่า! ฮ่า! ฮ่า! ” ผลไม้อื่นๆ ก็พากันหัวเราะตาม “ส้มเน่า อี! ตัวเหม็น” กล้วยหอมพูด “ส้มเน่า เชอะ! สีดำง” ลีนี่แดงพูด “ส้มเน่า ยี้! สกปรก” แดงโมอ้วนพูดพร้อมกับกลิ้งไปกระแทกจนผลไม้หลายๆ ผล กลิ้ง กลิ้ง กลิ้ง... ป้อม! ตกกลงไปในลำธาร ทุเรียนหนามรีบวิ่งตามไปทันที “อย่าแกล้งฉันเลย” ส้มกลมๆ รีบบอก “ฉันไม่ได้ตามมาแกล้งเธอ ฉันเป็นห่วงเลยตามมามาดูเป็นใจบ้าง” ทุเรียนหนามถาม “ไม่เป็นไรแล้วละ พอดูใกล้ๆ หนามของเธอดูน่ากลัวสมชื่อจริงๆ” ส้มกลมๆ พูด “ไม่ต้องกลัชนะ ฉันไม่ทำร้ายเธอหรอก” ทุเรียนหนามพูดแล้วยิ้มให้ “ความจริงเธอไม่เหมาะับชื่อส้มเน่าสักหน่อย” “ฉันไม่ได้ชื่อส้มเน่านะ” ส้มกลมๆ บอก “ฉันชื่อ...” “ก็ดูสีผิวของเธอเนียนสวยจริงๆ” ทุเรียนหนามบอกส้มกลมๆ จึงก้มมองตัวเอง “จริงด้วย” น้ำใสๆ ในลำธารนั่นเอง ที่ช่วยล้างดินโคลนออกจากตัวจนผิวของส้มกลมๆ สะอาดตาน่ามอง ส้มกลมๆ ดีใจ “ฉันไม่ใช่ส้มเน่าแล้ว! ” ส้มกลมๆ อาบน้ำใน ลำธารจนตัวสะอาด สดชื่นแล้วกลับไปข้างา. “เลี้ยงพร้อมกับทุเรียนหนาม ผลไม้ต่างๆ ตะลึงในผิวเนียนสวยของส้มกลมๆ “ดูสิ! เพื่อนๆ มองเธอสิ ใหญ่เลยนะส้ม...เออ...จริงๆ แล้วเธอชื่ออะไรเธอ” ทุเรียนหนามถาม “อะแฮ่ม...ฉันนะชื่อส้มเกลี้ยงจ๊ะ”

ตั้งแต่นั้นมา ส้มเกลี้ยงก็มีเพื่อนสนิทชื่อทุเรียนหนามที่นิสัยดีไม่น่ากลัวเหมือนชื่อ แล้วส้มเกลี้ยงก็อาบน้ำทุกวันจนไม่มีใครล้อว่าเป็นส้มเน่าอีกเลย

แผนการจัดประสบการณ์ที่ 12

หน่วย คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน

เรื่อง สีแสนสวย รูปทรงแสนงาม

สาระที่ควรเรียนรู้

1. สีที่เราเห็นมีชื่อเรียกแตกต่างกัน สีเป็นสิ่งที่ทำให้สิ่งที่อยู่รอบตัวเราสดชื่น สวยงาม
2. การเรียนรู้รูปทรงต่างๆ
3. คน สัตว์ และสิ่งของ มีรูปร่าง ลักษณะ ขนาดที่แตกต่างกัน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกชื่อสี คน สัตว์ สิ่งของ และสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวได้
2. มีความรู้ ทักษะในการสังเกตและสำรวจ
3. รู้จักรูปทรงต่างๆ
4. สามารถร่วมสนทนากับครูและเพื่อนได้
5. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะที่ครูเคาะ เมื่อได้ยินสัญญาณ “หยุด”

ให้หยุดเคลื่อนไหวในท่ายืนทันที

2. ให้เด็กจินตนาการตัวเองเป็นหินสอ แล้วเคลื่อนไหวอย่างอิสระตามจังหวะที่ครูเคาะ เมื่อได้ยินสัญญาณหยุด ให้เด็กกำมือข้างซ้ายกำขวา เช่น ลากเส้นเป็นวงกลม ลากเส้นสามเหลี่ยม

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทาน เรื่อง “เทพดาสายรุ้ง” พร้อมสนทนาถึงเนื้อเรื่องในนิทาน
2. ครูวาดโครงภาพเรื่องสีและรูปทรงมาให้เด็กดู แล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องสี และ

รูปทรงที่เด็กเคยเห็นในชีวิตประจำวัน

3. ให้เด็กสำรวจสิ่งของภายในห้องเรียนที่มีสี และรูปทรงต่างๆ
4. เล่นเกมหยิบสิ่งของตามคำสั่งในเรื่องสี หรือรูปทรง
5. นำสิ่งของมารวมกันและให้เด็กแยกสิ่งของตามสีและรูปทรง

ขั้นสรุป

1. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับกิจกรรมการต่อเติมภาพวงกลม โดยครูแจกกระดาษที่มีภาพวงกลมให้เด็ก แล้วให้เด็กวาดต่อเติมภาพวงกลมตามจินตนาการ
2. ให้เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรม และตั้งชื่อผลงานของตัวเอง

สื่อการสอน

1. นิทานเรื่อง “เทวดาสายรุ้ง”
2. บัตรภาพสี และรูปทรง
3. สิ่งของภายในห้อง
4. กระดาษรูปวงกลม
5. สีเทียน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการแสดงบทบาทสมมติ
2. การฟังและปฏิบัติตามสัญญาณ
3. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
4. สังเกตการทำกิจกรรม
5. ผลงานการต่อเติมภาพวงกลม

นิทาน เรื่อง เทวดาสายรุ้ง

วันหนึ่งในฤดูฝน ขณะที่ฝนหยุดตกแล้ว เมื่อเมฆฝนสีคล้ำก้อนใหญ่ลอยผ่านไป และท้องฟ้าสีสดใสเข้ามาแทนที่ น้องตูนกับเจ้ามิมี่สุนัขสีขาวขนปุยพากันไปเดินเล่นที่สวนดอกไม้หน้าบ้าน หยดน้ำฝนเม็ดกลมใสมาเกาะยังค้างอยู่บนดอกไม้และใบไม้ ขณะที่เดินชมสวนอยู่นั่นเองเจ้ามิมี่ไปพบอะไรเข้าอย่างหนึ่งในกอดอกไม้ก็เลยเห่าพลางถอยพลางเป็นการใหญ่ น้องตูนได้ยินจึงมีเมื่อก็ก็นึกสงสัย จึงค่อยๆ ย่องเข้าไปดูที่กอดอกไม้ นั้น น้องตูนก็ได้พบกับคนตัวเล็กๆ รักเจ็ดคน นั่งเรียงกันอยู่บนกิ่งไม้ คนทั้งเจ็ดต่างใส่เสื้อที่สวยงามหลากสี แต่ทำไมคนเหล่านี้จึงมีสีหน้าที่มีเศร้าหนัก น้องตูนจึงเอ่ยถามว่า “พวกท่านทั้งเจ็ดเป็นใครกันคะ แล้วทำไมจึงมานั่งเศร้าอยู่ที่นี่คะ”

คนหนึ่งในเจ็ดคนที่ใส่ชุดสีม่วงเงยหน้าขึ้นแล้วบอกกับน้องตูนว่า “พวกเราเป็นเทวดาประจำสายรุ้งกินน้ำทั้งเจ็ดสี” เทวดาสีม่วงองค์นั้นแนะนำตัวเองกับน้องตูนต่อไปอีกว่า “ที่ใส่ชุดสีม่วงแบบนี้เพราะฉันคือเทวดาประจำสายรุ้งสีม่วงเวลาที่ฉันไปเที่ยวเล่นที่แห่งนั้นก็จะมียี่สิบดวง”

แล้วเทวดาองค์สีม่วงก็แนะนำน้องตูนให้รู้จักเทวดาองค์อื่นๆ ว่านั่นเทวดาประจำสายรุ้งสีครามซึ่งมีสีออกสีน้ำเงินคล้ำๆ เทวดาองค์นี้เป็นเทวดาที่ขี้อายจะไม่ปรากฏให้เห็นองค์ได้ง่ายๆ ดังนั้นเวลาน้องตูนมองดูสายรุ้งต้องสังเกตแถบสีครามนี้ให้ดีจึงจะเห็น จากนั้นเทวดาองค์ที่สามก็แนะนำตัวเองว่า “ฉันคือเทวดาประจำสายรุ้งสีน้ำเงิน ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทกับเทวดาองค์ที่สี่ คือเทวดาประจำสายรุ้งสีเขียว”

เทวดาองค์ที่ห้าแต่งชุดสีเหลืองอ่อน เทวดาประจำสายรุ้งสีเหลืองเวลาที่เทวดาองค์นี้ไปอยู่ที่แห่งใด ที่แห่งนั้นจะมีแต่สีเหลืองทั่วไปหมด เทวดาองค์ที่หก คือ เทวดาประจำสายรุ้งสีแดง เทวดาองค์นี้จะชอบสีแดงมากเวลาไปเที่ยวเล่นที่แห่งใด เทวดาองค์นี้ก็จะทำให้สีต่างๆ ที่อยู่ ณ ที่แห่งนั้นเป็นสีแดงไปหมด

เทวดาองค์ที่เจ็ดซึ่งเป็นเทวดาองค์สุดท้ายและเป็นองค์ที่เล็กที่สุด บอกกับน้องตูนว่า “ฉันคือเทวดาประจำสายรุ้งสีแสด พวกเราทั้งเจ็ดนี้อยู่ในสายรุ้งกินน้ำ ถ้าน้องตูนดูสายรุ้งดีๆ ก็จะเห็นพวกเราทั้งเจ็ดเรียงกันอยู่” เทวดาประจำสายรุ้งสีแดงอธิบายต่อว่า “เมื่อเทวดาประจำสายรุ้งทั้งเจ็ดสีมาอยู่ร่วมกัน ไปไหนมาไหนด้วยกันก็จะทำให้น้องตูนมองเห็นสิ่งของเป็นสีต่างๆ ตามธรรมชาติอย่างนั้นน้องตูนมองเห็นอยู่ทุกวันนี้ไม่ใช่”

แล้วเทวดาองค์สีแดงก็พูดต่ออีกว่า “ที่พวกเราต้องมานั่งหน้าเศร้าอยู่ที่นี่ ก็เพราะว่าเดี๋ยวนี้ไม่ค่อยมีท้องฟ้าให้พวกเราสร้างสายรุ้งให้เห็นแล้ว ปกติสายรุ้งกินน้ำเกิดขึ้นจากการสะท้อนหักเหของแสงแดดกับละอองน้ำใสๆ ในอากาศขณะที่ฝนหยุดตกใหม่ๆ แต่พอมนุษย์ทำให้อากาศ

สกปรก ไหนจะควันเสียจากโรงงาน ไหนจะควันเสียจากรถยนต์ ซึ่งทำให้ละอองน้ำไม่ใสไม่ สะท้อนหักเหกับแสงแดด จึงทำให้ไม่เกิดรุ้งกินน้ำ ”

น้องตูนได้ฟังดังนั้นจึงเกิดความเสียใจ แล้วบอกกับเทวดาประจำสายรุ้งทั้งเจ็ดว่า “ต่อไปนี้น้องตูนจะบอกเพื่อนๆ ไม่ทำให้ทำอากาศเสียจะได้มีรุ้งกินน้ำที่สวยงาม ให้ทุกคนได้ดูและ จะได้มีอากาศที่ดี ๆ ไว้หายใจ” เทวดาทั้งเจ็ดได้ฟังแล้วก็ดีใจ สัญญาว่าถ้าอากาศดี ละอองน้ำใน สะอาด ก็จะช่วยกันสร้างสายรุ้งกินน้ำขึ้นมาเพื่อให้ทุกคนได้ดูเช่นกัน

ภาคผนวก ข

แบบสังเกตพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ก่อนและหลัง
การใช้แผนการจัดประสบการณ์

คำชี้แจง โปรดกรอคะแนนลงในช่องเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ก่อนและ
หลังการใช้แผนการจัดประสบการณ์ตามความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งกำหนดพฤติกรรม
เป็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ระดับพฤติกรรมปฏิบัติได้ดีมาก
- 4 หมายถึง ระดับพฤติกรรมปฏิบัติได้ดี
- 3 หมายถึง ระดับพฤติกรรมปฏิบัติได้ปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับพฤติกรรมปฏิบัติได้เล็กน้อย
- 1 หมายถึง ระดับพฤติกรรมปฏิบัติไม่ได้เลย

ภาคผนวก ก

แบบสังเกตพฤติกรรมความก้าวหน้าทางการเรียนก่อนและหลัง
การใช้แผนการจัดประสบการณ์

คำชี้แจง โปรดกรอคะแนนลงในช่องเกณฑ์การสังเกตพฤติกรรมความก้าวหน้าทางการเรียนก่อน
และหลังการใช้แผนการจัดประสบการณ์ตามความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งกำหนดพฤติกรรม
เป็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ระดับพฤติกรรมปฏิบัติได้ดีมาก
- 4 หมายถึง ระดับพฤติกรรมปฏิบัติได้ดี
- 3 หมายถึง ระดับพฤติกรรมปฏิบัติได้ปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับพฤติกรรมปฏิบัติได้น้อย
- 1 หมายถึง ระดับพฤติกรรมปฏิบัติไม่ได้เลย

